

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44896
Nom	Sociedad del conocimiento y comunicación
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunic.Polít.Sociedad Coneixem.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunic.Polít.Sociedad Coneixem.	7 - Sociedad del conocimiento y comunicación	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CARRATALA SIMON, FRANCISCO ADOLFO	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

La matèria Societat del Coneixement i Comunicació s'integra en el primer semestre del Màster oficial en Nous Periodismes, Comunicació política i Societat del Coneixement i és concebuda com a pilar comú respecte dels dos grans àmbits abordats en aquest programa de postgrau, relacionats amb l'exercici periodístic i la comunicació política. Les assignatures que conformen aquesta matèria busquen explorar el procés comunicatiu des de la seva articulació amb els fenòmens de caràcter geoestratègic així com de transformació i mobilització social. Per tant, la matèria s'aproxima a l'estudi i reflexió de la comunicació en el context actual mitjançant l'anàlisi i la discussió entorn de les oportunitats i desafiaments que planteja en la societat xarxa així com sobre les perspectives i instruments teòrics sorgits per al seu examen. Els continguts d'aquesta matèria contempnen els coneixements previs adquirits per l'alumnat en les assignatures precedents.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits**2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunic.Polít.Sociedad Coneixem.**

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Desenvolupar la sensibilitat pel treball realitzat amb rigor, compromís i èmfasi en correspondència amb els altres, a través del llenguatge inclusiu, no sexista i no discriminatori.
- Aconseguir capacitat organitzativa i relacional per a integrar el treball i les capacitats personals en el treball col·lectiu desenvolupat en equip, fins i tot en entorns d'acompliment caracteritzats per la multidisciplinarietat.
- Identificar, analitzar i integrar la diversitat de posicions i interessos dels actors implicats en les relacions comunicatives analitzades, inclosa la posició i els interessos de qui desenvolupa la recerca sociocomunicativa.
- Reconèixer i explicar les implicacions ètiques, deontològiques i responsabilitat social derivades dels resultats de la recerca i els seus efectes sobre la presa de decisions dels actors implicats.
- Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raons econòmiques o ètniques, per l'opció sexual o per les creences..
- Respectar i promocionar els principis d'igualtat entre homes i dones, d'accessibilitat universal de les persones amb diversitat funcional, així com els valors democràtics, la cultura de la pau i de la sostenibilitat.
- Ser capaç d'establir i delimitar en termes de fonts, de protocols d'elaboració, de deontologia professional i de responsabilitat pública, els perfils del periodisme rigorós i de qualitat elaborats en tot tipus d'àmbits, però especialment en aquells espais emergents de la realitat social contemporània.
- Capacitat per a diferenciar i discutir conceptes que donen compte de les transformacions socials, comunicatives i culturals en les societats avançades en les últimes dècades, entre els quals destaquen els de societat de coneixement, societat xarxa, globalització/mundialització, societat de la informació, democràcia d'audiències, fragmentació d'audiències, ciberpolítica, comunitats en xarxa i uns altres similars que concerneixen de forma especial als àmbits informacional i comunicatiu.

- Capacitat per a delimitar un marc conceptual de caràcter transversal i pluridisciplinari amb l'objectiu de determinar les interconnexions entre societat, política i mitjans de comunicació.
- Capacitat per a diferenciar i discutir les formes de transmissió a la ciutadania de les polítiques públiques de tota mena des de les institucions.
- Ser capaç de fer treballs d'ordre teòric en el camp específic de la comunicació i el periodisme.
- Ser capaz de realizar trabajos prácticos, adaptados a entornos comunicacionales reales, con especificidad en los campos de la comunicación política y/o de las nuevas especializaciones periodísticas, aplicando los conocimientos, las capacidades y las habilidades adquiridas.

1. Capacitat per a relacionar els continguts teòrics de la teoria de la comunicació, de la geopolítica i de l'acció col·lectiva al periodisme contemporani.
2. Capacitat per a analitzar i avaluar la inserció de la informació en els mitjans de comunicació de masses en la relació entre sistemes polítics i sistemes comunicatius.
3. Capacitat per a analitzar i avaluar la rellevància de la informació pública en les Relacions Internacionals, així com per a captar els discursos que construeixen les imatges de la *alteridad en el context de les relacions d'índole internacional.
4. Capacitat per a analitzar i avaluar la incidència del periodisme en les diferents formes de mobilització i acció col·lectiva.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Teories de la comunicació, ecosistema comunicatiu i ciutadania

- Teories de la comunicació. De les teories de la comunicació en les societats de cultura i comunicació de masses a les de les societats de la informació i del coneixement. Reconfiguració i complementarietat dels paradigmes del camp comunicatiu
- L'ecosistema comunicatiu contemporani. Conceptualització i operacionalitat de l'ecosistema de la comunicació actual. Del mediacentrisme analògic a les maneres, els processos i les mediacions digitals. Fisonomia dels mitjans de comunicació.
- Què és l'esfera pública i com ha canviat. Circulació de missatges i actors en l'esfera pública. La pèrdua de centralitat dels mitjans de comunicació. L'esfera pública postmediàtica.
- Les tecnologies d'Internet com a símbols polítics en la mobilització contemporània i la seua rellevància per a la participació política des de la societat civil.
- Ús tàctic de les tecnologies en moviments socials: estratègies d'activació i organització. Interpretació crítica de les plataformes digitals i innovació tecnològica com a estratègia transformadora dels moviments socials.

- La comunicació emancipadora i les seues manifestacions: mitjans lliures, moviment hacker, activisme de dades, desconexió digital, etc.

2. Geopolítica i periodisme

- Geopolítica i (donis) ordre global. Fragmentació, complexitat i incertesa en un món multi(uni)polar. Nous i vells actors geopolítics. La recomposició del poder i noves centralitats. Més enllà dels Estats. Els nous imperis del segle XXI. Els grans desacoblaments i les seves conseqüències (geo)polítiques. Globalització, Estats i democràcies. El Gran trilema. Llibertats, empoderament ciutadà. Dret a la informació i control des del poder.

- Els conflictes i les guerres en el segle XXI. Una complexa geografia dels conflictes. Les guerres del segle XXI. Ètica i acció humanitària. Els nous actors post-polítics. Nous riscos i amenaces globals. Geopolítica, medi ambient i recursos naturals. Nova geografia dels conflictes. La crisi climàtica i les seves implicacions geopolítiques.

- Europa com a projecte geopolític i com a actor global. La UE com a projecte geopolític. El context geopolític actual i les seves implicacions a Europa occidental. Crisi existencial i riscos de fractura social i política. Europa com a actor global. Europa i les seves fronteres. El futur de la Unió Europea. Espanya en el món. Tendències recents i possibles escenaris de futur.

3. Acció col.lectiva i comunicació

- Anàlisi de l'entorn polític per a l'acció col.lectiva. Elaboració de plans de diagnòstic del context social i polític per a la planificació comunicativa. L'organització dels departaments de comunicació de les organitzacions socials. La fabricació del discurs en les entitats socials. Periodisme i activisme. Els mitjans alternatius.

- Direcció estratègica de la comunicació de les organitzacions. Comunicació institucional. Comunicació interna com a recurs de cohesió dels grups de la societat civil. Elements de relació entre les institucions públiques i les organitzacions socials. Gestió de les crisis.

- De l'acció col.lectiva a l'acció connectiva. Frames i mobilització ciutadana. Dels públics a les multituds. Interacció i relacions dels moviments socials amb actors institucionals i mediàtics. La xarxa i l'activisme digital: característiques i transformacions de la mobilització en i a partir d'Internet.

- Reptes i límits de la recerca en moviments socials. Les tensions entre l'espai offline i l'online. Del clicktivism al hacktivism. Discursos fragmentats i bombolles virtuals. Els *contramovimientos i l'activisme conservador. Nous processos de comunicació i exclusió en la xarxa: el discurs d'odi en Internet.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	37,50	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	12,50	0
Elaboració de treballs individuals	50,00	0
Estudi i treball autònom	50,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent combina diverses modalitats, que inclouen:

- Lliçons magistrals, destinades a presentar els conceptes i plantejar les línies fonamentals dels continguts de la matèria.
- Assistència i participació en tallers, seminaris i conferències, en els quals es desenvoluparan debats i discussions obertes sobre lectures o estudis de cas que el professorat plantejarà.
- Tutories personals per a l'orientació i discussió individual amb l'alumnat sobre els treballs emmarcats en la matèria.

AVALUACIÓ

L'assignatura s'avaluarà a través de les següents proves, amb la ponderació que s'indica sobre la nota global del mòdul:

- L'examen d'una part dels continguts de la matèria (30%)
- La participació en els seminaris de discussió i lectura plantejats a l'aula (20%)
- La realització d'un treball de curs, que permeta tractar en profunditat continguts de la matèria, a partir d'un estudi de cas que haurà de ser pactat amb el professorat (50%).

ATENCIÓ:

1. És necessari assistir al 80% de les classes per a poder ser avaluat de l'assignatura
2. Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que l'alumnat elabore per a la seua avaluació docent hauran de ser originals, sense plagi ni ús indegut de la intel·ligència artificial. La detecció de plagi, com falta greu, donarà lloc a la suspensió immediata de la respectiva convocatòria del curs. També es considerarà falta greu, i per tant donarà lloc a la suspensió immediata de la convocatòria, la còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnes de la titulació; accedir irregularment o apropiar-se anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la personalitat en exàmens. Quan es detecten les faltes greus esmentades en aquest punt, el professor haurà de comunicar-lo a la coordinació de la Titulació.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CASTELLS, M. (2015). Redes de indignación y esperanza: los movimientos sociales en la era de Internet. Madrid: Alianza
- CASTELLS, M. (2000). La era de la información. Vols. I-II-III. Madrid, Alianza.
- SCOLARI, C. (2008). Hipermediaciones. Elementos para una Teoría de la Comunicación Digital Interactiva. Barcelona: Gedisa
- BAUMAN, Z. (2013). La cultura en el mundo de la modernidad líquida. Madrid: FCE
- MARÍ, V.M. y CEBALLOS, G. (coords.) (2018). Desbordes comunicativos: comunicación, ciudadanía y transformación social. Madrid: Fragua
- CÁRDENAS, L. (2009). Comunicación y construcción de ciudadanía: aporte para el desarrollo. Madrid: Libros de la Catarata
- ZAPATA-BARRERO, R. (2001). Ciudadanía, democracia y pluralismo cultural, hacia un nuevo contrato social. Barcelona: Anthropos.
- MOURA DE OLIVEIRA, F. (2018). La semiosis de la noticia: movimientos sociales en red y crisis del periodismo. Barcelona: Editorial UOC.
- CINTRA, E. & MATEUS, S. (2015). From multitude to crowds: collective action and media. New York : Peter Lang.
- BENNETT, W.L. & SEGERBERG, A. (2013). The Logic of Connective Action: Digital Media and the Personalization of Contentious Politics. New York: Cambridge University Press.

Complementàries

- Castells, M. (2008). Los medios de comunicación en la sociedad red. Barcelona: UOC
- Chillón, A. y Duch, LI. (2016). Sociedad mediática y totalismo. Antropología de la comunicación. Vol. II. Barcelona: Herder
- Solove, D.J. (2004). The Digital Person: Technology and Privacy in the Information Age. New York: NY UP.
- Sadin, Éric (2017). La siliconización del mundo: la irresistible expansión del liberalismo digital. Buenos Aires: Caja Negra
- Bauman, Z. (2007). Vida de consumo. Madrid: FCE
- Lévy, P. (2007). Cibercultura. La cultura en la sociedad digital. Rubí (Barcelona): Anthropos
- Francisco, A. de (2007). Ciudadanía y democracia: un enfoque republicano. Madrid: Libros de la Catarata
- Collins, R. (2005). Sociología de las filosofías. Una teoría global del cambio intelectual. Barcelona: Hacer Editorial.
- Ullán de la Rosa, F.J. (2017). Teorías sociológicas de los movimientos sociales. Madrid: Catarata.
- Therborn, G. et al. (2016). Nuevas masas, nuevos medios. Madrid: Traficantes de sueño.